

øjemed, hvilket i praksis er forstået således, at denne anvendelse af overskuddet skal være vedtægtsmæssigt bestemt. Efter at det i aktieselskabsloven af 15. april 1930 udtrykkeligt er fastslået, at et selskab for at kunne betragtes — og indregistreres — som et aktieselskab skal have til formål at indvinde økonomisk udbytte til fordeling mellem deltagerne, skulle den nævnte skattefrihedsbestemmelse, forstået som ovenfor anført, faktisk være uanvendelig på aktieselskaber, idet en bestemmelse i vedtægterne om, at overskuddet kun må anvendes i almennyttige øjemed, efter den nugældende aktieselskabslovs formulering ville udelukke selskabets indregistrering. Dette har dog ikke været ensbetydende med, at et aktieselskab derefter ikke har kunnet opnå skattefrihed under hensyn til overskuddets almennyttige anvendelse, idet en sådan skattefrihed stadig er indrømmet enkelte aktieselskaber, der enten slet ikke udbetalte noget udbytte eller dog kun gav et til almindelig forrentning svarende udbytte af aktiekapitalen, når overskuddet iøvrigt efter fast sædvane eller efter vedtægterne anvendtes til et som almennyttigt anerkendt formål. Skattefriheden har imidlertid i så fald enten været betinget af, at selskabet i vedtægterne optog bestemmelser om en begrænsning af udbyttet og om et eventuelt likvidationsprovenus anvendelse i almennyttigt øjemed, eller den har haft karakter af en af finansministeren med hjemmel i den almindelige lempelsesregel i statskattelovens § 37 fra år til år bevilget eftergivelse af den pålignede skat.

Hvor selskabet driver almindelig erhvervsmæssig virksomhed, har der siden 1940 kun været indrømmet nedsættelse til den skat, der svares af foreninger og andre selvejende institutioner, jfr. iøvrigt bemærkningerne til § 49, stk. 2.

Efter det foran anførte har man ikke fundet anledning til at foreslå en almindelig skattefrihedsbestemmelse, svarende til bestemmelsen i den nugældende lovs § 2, nr. 5 a, opreholdt, og efter formuleringen af den foreslåede bestemmelse vil ethvert indregistreret aktieselskab principielt være indkomstskattepligtigt. Det er imidlertid i § 49, stk. 2, foreslået, at finansministeren helt eller delvist skal kunne fritage et selskab for skattepligt, når dets midler — bortset fra et til normal forrentning svarende udbytte af aktiekapitalen — ifølge vedtægterne udelukkende kan anvendes i almenvelgørende eller på anden måde almennyttigt øjemed, jfr. herved nærmere bemærkningerne til den nævnte bestemmelse.

Foruden aktieselskaber omfatter den foreslåede bestemmelse også andre erhvervsdrivende selskaber,

forudsat at disse opfylder følgende to betingelser, nemlig:

- a) at ingen af deltagerne hæfter personligt for selskabets forpligtelser, og
- b) at overskuddet fordeles i forhold til deltagerens i selskabet indskudte kapital.

De opstillede betingelser har væsentlig det formål rent negativt at afgrænse bestemmelsens område, idet andre selskabsformer end aktieselskabsformen sjældent vil opfylde disse betingelser.

Nr. 2 og 3. De givne definitioner på brugsforeninger og produktions- og salgforeninger svarer til de i de årlige udskrivningslove givne definitioner. Man har dog foretaget en ændring i formuleringen, idet de gældende bestemmelser kunne forstås således, at det med hensyn til overskudsfordelingen er en betingelse for skattepligten, at fordelingen skete på grundlag af *det enkelte års* omsætning, henholdsvis leverancer, medens den nu valgte formulering klart giver udtryk for, at det afgørende alene er, om fordelingen sker på grundlag af omsætning, henholdsvis leverancer; om man herved lægger forholdene i det enkelte regnskabsår til grund eller foretager fordelingen på grundlag af flere regnskabsår, er ligegyldigt.

Nr. 4 og 5. De foreslåede regler svarer ligeledes til de i den gældende lovgivning indeholdte bestemmelser, dog med en udvidelse, der fastslår, at sådanne gensidige forsikringsforeninger samt kredit- og hypotekforeninger m. v., der ikke under de i bestemmelserne angivne betingelser er fuldt skattepligtige, skal være begrænset skattepligtige af overskuddet ved en eventuel udenfor formålet liggende erhvervsmæssig virksomhed, herunder drift, udleje eller bortforpagtning af fast ejendom. Reglen i forslaget nr. 5 omfatter også sparekasser. Den afviger for disses vedkommende fra skattelovskommissionens forslag (udkastet § 36, nr. 6 — bemærkningerne side 100—101), der gik ud på at indføre en almindelig skattepligt for sparekasserne af deres årlige indkomst, bortset fra den del af denne, som vedtægtsmæssigt anvendes i velgørende eller andet almennyttigt øjemed. I bemærkningerne anføres herfor den betragtning, at tilvejebringelsen af de i en sparekasse oplagte reserver, der danner en slags egenkapital for sparekasserne, synes at burde foretages på lige fod — skattemæssigt set — med andre pengeinstitutter.

Man har ikke fundet det rigtigt her at følge kommissionsudkastet. Man lægger herved vægt på, at en sparekasses overskud, hvad enten det straks uddeles eller oplægges som reserver for først senere, eventuelt ved sparekassens ophør, at blive taget i anvendelse til uddeling, efter sparekasselovgivnin-